VIIKONVAIHDE

PERJANTAIVIERAS

Varastettu isänmaallisuus

Oletteko panneet merkille, että isänmaallisuuden tunnusmerkkejä ollaan monopolisoimassa joidenkin suppeiden ryhmien käyttöön? Että jotkut käsittävät olevansa isänmaallisempia kuin toiset? Vaivaako ketään muuta se, miten esimerkiksi leijona-tunnusta käytetään?

Suomen jääkiekkomaajoukkueen syksyinen tv-mainos rinnasti joukkueen vuosien 1939 ja 1941 sotaanlähtötilanteisiin sekä Tuntemattoman sotilaan suureen kertomukseen. Koko mainoksen idea oli epäilyttävä tavalla, jota heti ei osannut sanoa. Mutta nyt osaan sanoa: lippujahan siinä myytiin, rahaahan siinä tehtiin, tv-katsojan ajastahan siinä kilpailtiin. Jotakin melkoisen pyhää ja ylevää ja tunteissa vahvaa vedettiin alueelle, jonne se ei kuulu.

Pystytettiin siis markkinapöytä keskelle sankarivainajien muistokivien kenttää.

Kenraali Adolf Ehrnroothista tuli aikoinaan sotaveteraanien ääni, joka puhui jälkipolville. Mutta saatuaan liikaa marssikenkiä käyttävien nuorten miesten ihailua, kenraalikin katsoi tarpeelliseksi selittää innokkaille nuorille kannattajilleen, että isänmaallisuus ei ole rasismia. Taisipa kenraali samalla todeta, että rasisti pelkää – ja siksi käyttäytyy kuten käyttäytyy.

Olen varma, että jos kenraali nyt näkisi, miten leijonariipusta, kiitos-paitoja ja isänmaallisin tunnuksin kuvioituja huppareita nyt käytetään, hän toistaisi sanansa entistä voimakkaammin.

Jos hän pääsisi katsomaan, miten netin foorumeilla isänmaallisuus omitaan yhdelle puolueelle tai suuntaukselle, hän kauhistuisi.

Tämänkö takia 1939–1944 edellispolvet taistelivat? Tämänkö takia entiset punaiset ja entiset valkoiset, ruotsinkieliset, juutalaiset, tataarit ja Leppäsen Preetit kuolivat? Että joku ryhmä ottaa oikeudekseen määritellä, millaista on ”oikea suomalaisuus”? Ja kun kukaan ei heidän höyryämiseensä puutu, he alkavat pitää nettikohkaamistaan totuutena.

”Ei pojat. Ei näin. Te olette väärrhällä tiellä”, sanoisi kenraali Ehrnrooth. Isänmaa kuuluu sekä sodan että rauhan aikana kaikille. Isänmaallisuus on sitä, että työskennellään arjen töissä yhteisen edun hyväksi eikä suljeta ketään ulkopuolelle. Suomella on tehtävä maailmassa.

Suomea ei sodissa puolustettu sen takia, että jokaisen pitäisi suorittaa asevelvollisuus. Suomen sodissa puolustettiin sitä eurooppalaista arvoa, että jokaisella on oikeus itse valita, käykö armeijan vai ei. Tätä isäin antamaa lahjaa kukin käyttää siten kuin harkitsee. Länsimaisia ihmisoikeuksiahan Suomi puolusti.

Kotikuntani Lempäälä laskee itsenäisyyspäivänä seppeleet neljälle muistomerkille: sankarihaudoille, Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille, valkoisten Vapauden miekka -muistomerkille sekä Ämmänristiin punaisten hautamuistomerkille. Lempäälä lienee myös ainoa kunta, jossa on kirjoitettu vuoden 1918 historia tietoisesti molempien osapuolten kokemuksia ja dokumentteja käyttäen. Kaikki tämä kuuluu itsenäisyyteen.

Nyt ilmassa on outoa henkeä, jossa halutaan sellaista Suomea, joka ei osallistuisi Euroopan kansojen yhteistyöhön, jossa ei puhuttaisi ruotsia, johon ei sallittaisi maahanmuuttoa. Oikein toivotaan, että meneillään oleva Euroopan talouskriisi räjähtäisi käsiin. Jotta jotkut pääsisivät sitten sen suuren surkeuden ja valtavan työttömyyden keskellä sanomaan: ”Tätähän me sanoimme.”

Tällainen asennemaailma on isänmaan varastamista oman kunnian vipusimeksi. Se ei toimi eikä toivo Suomen hyväksi. Se on ymmärtämättömyyttä siitä, miten maailma meihin vaikuttaa.

JUHA KUISMA

Kirjoittaja on kylien liiketoiminta-asiamies.

PAIKANNIMI KERTOO

Kyyditystä ja kaupankäyntiä

Kestilän vaakunaan on kuvattu kaksi puulusikkaa viittauksena kestikievareihin. Kievareita oli Suomessa jo 1600-luvulla, mutta 1734 valtio järjesti kattavan kievariverkoston tärkeimmille teille.

Kestikievarit majoittivat hevosilla matkustavaisia. Tarvittaessa heitä kyyditettiin seuraavaan kievariin, johon oli matkaa parisenkymmentä kilometriä.

Kaikki maksavat asiakkaat oli lain mukaan otettava vastaan. Lähiseudun talonpojilla oli vuorollaan kyyditysvelvollisuus.

Vuoden 1799 kartasta kestikievareita löytyy eniten vanhojen postireittien varrelta Turun, Hämeenlinnan ja Viipurin liepeiltä. Kestilän kohdalla kievarisymbolia ei näy.

Kestilä onkin saanut nimensä Kestin suvun mukaan. Kestit muuttivat alueelle viimeistään 1600-luvun alussa, jolloin kylässä ei vielä montaa taloa ollut. Vielä sata vuotta aiemmin näillä saamelaisten eräalueilla ei ollut pysyvää asutusta lainkaan.

Germaanisperäinen Kesti on muistoa Hansaliiton ajoilta 1200–1400-luvulta, jolloin sana merkitsi ulkomaalaista kauppiasta. Kestiä vastaa nykyruotsin gäst, vieras.

Hansakauppiaiden, saksojen, ajoilta saattaa periytyä myös Saksala, kylä Porvoossa. Myös Vaasan lähellä sijaitseva Karperö on todennäköisesti saanut nimensä keskiajan kauppiaista. Heistä käytettiin pilkallisesti liikanimeä karppi.

TOPI LINJAMA

Juttusarjassa tutkaillaan paikannimien syntyä.

Unelmana maatila Suomessa

Hollantilais-suomalainen pariskunta haluaa pois Hollannista, jossa on ahdasta, ruuhkaista ja kallista.

JAANA KANKAANPÄÄ

Suomen talvi ei Hollannissa asuvia Kati Juntusta ja Bas Beckiä pelota. Päinvastoin: vuodenaikojen vaihtuminen on heidän mielestään rikkaus.

Miksi ihmeessä hollantilainen haluaisi ryhtyä maanviljelijäksi Suomessa? Voiko lyhyt kasvukausi ja kylmä ilmasto houkutella leutoon ilmanalaan ja viljaviin peltoihin tottunutta?

Näköjään voi. Hollantilais-suomalainen pariskunta **Bas Beck**, 32, ja **Kati Juntunen**, 35, nimittäin etsii täältä maatilaa ihan tositarkoituksella.

Sopivaa kohdetta alettiin katsella netistä jo yli kaksi vuotta sitten, ja nyt etsintä on tiivistynyt. Löytäminen vain on vaikeaa: maatiloja on myynnissä hyvin vähän.

Bas käy lypsämässä kolmella tilalla

Innostus maatalouteen ei ole verenperintöä, sillä kumpikaan ei ole viljelijäperheestä lähtöisin. Kati on kyllä maalta mutta Bas kaupunkilainen.

Bas kiinnostui maataloudesta jo nuorena. 14–15-vuotiaana hän ajeli polkupyörällä soittelemassa maanviljelijöiden ovikelloja ja kyseli, saisiko auttaa töissä. Apu kelpasi ja hyviä opastajia löytyi.

Maatalouskoulu tuli käytyä, ja opistotason koulutuksenkin Bas aloitti. ”Mutta ei minusta ole lukijaksi, olen aina oppinut tekemällä.”

17-vuotiaasta saakka Bas on työskennellyt maatiloilla vakituisemmin. Väliin mahtuu myös puolen vuoden jakso suurella amerikkalaisella lypsykarjatilalla. Isojen maatalouskoneiden käsittely tuli tutuksi urakoitsijan palveluksessa.

Nykyisin Basin päätyö on autokuskina kierrätysyrityksen palveluksessa. Lisäksi hänellä on toiminimi, jonka nimissä hän käy lypsämässä kolmella maitotilalla.

”Hollannin lomitusjärjestelmän kautta viljelijä voi saada sairaslomasijaisen, mutta viikonloppuvapaata tai lomaa varten sijainen on palkattava itse.” Ammattitaitoiselle tuuraajalle siis riittää kysyntää.

Viljelijän työn itsenäisyys houkuttaa

Bas ja Kati kertovat olevansa tyytyväisiä elämäänsä Hollannissa. Kumpikin pitää työstään, ja ystävät sekä Basin perhe ovat lähellä. Silti haave omasta maatilasta elää.

”Pidän ulkoilmatyöstä sekä vapaudesta suunnitella ja aikatauluttaa itse tekemiseni”, Bas kertoo. ”Viljelijän ei tarvitse istua toimistolla yhdeksästä viiteen.”

Lypsykarja viehättää häntä erityisesti. ”Siellä näkee vasikan syntyvän ja kasvavan lypsylehmäksi. Sitä on hieno seurata. Suhde lehmään on paljon henkilökohtaisempi kuin vaikka lihasikaan.”

Entä miksi Suomeen? Koska Hollannissa on ahdasta, ruuhkaista ja kallista.

”Hollanti on Uudenmaan läänin kokoinen ja siellä asuu 16,6 miljoonaa ihmistä”, Kati havainnollistaa.

Maasta muuttaa joka vuosi 50 000 syntyperäistä asukasta väljempiin ja halvempiin maihin. Viljelijöiden osuutta heistä ei ole tilastoitu.

Pellon hinta pilvissä

Ahtauden takia maatalousmaan hinta on noussut pilviin.

”Tampereen seudulla pellon hehtaarihinta näyttää olevan 6 000 euron paikkeilla. Hollannissa se on 40 000–50 000 euroa.”

Tämä selittää, miksi hollantilaisia viljelijöitä tuntuu löytyvän ympäri maailman. Sivumennen sanoen he myös näyttävät aina menestyvän hyvin.

Johtuu ammattitaidosta ja vahvasta työmoraalista, Bas arvioi. Katinkin mielestä hollantilaiset ovat kovia paiskimaan töitä. Ja suomalaisten sukua siinä mielessä, että se tehdään, mitä on luvattu.

”Kunhan saisi kohtuullisen elannon”

Pariskunta kävi loppiaisen tienoilla Suomessa tapaamassa Katin sukulaisia ja katsomassa yhtä myytävänä olevaa tilaa.

”Kuulimme myös tilasta, jolle ei ole jatkajaa tiedossa”, Bas kertoo innostuneena.

Mutta vielä ei ole tärpännyt.

Tarkkoja koko- tai sijaintivaatimuksia pariskunta ei etsimälleen tilalle aseta. Rakennusten ei tarvitse olla uusia ja hienoja.

”Esimerkiksi 50 lehmän tila olisi hyvä, ja ihanteellista olisi, jos sitä olisi ajan mittaan mahdollista laajentaa vaikkapa sataan lehmään. Mutta jos ei voi, olen onnellinen 50 lehmän kanssakin.”

Hyvä ratkaisu voisi olla sekin, että tilan saisi aluksi vuokrata vähäksi aikaa.

”Voisin vaikka tehdä töitä omistajan ohjauksessa vuoden–kaksi. Tunnen Hollannin tuotantotavat mutta en suomalaisia.”

SATU LEHTONEN

Pariskunnan tavoittaa sähköpostiosoitteista basbeck1979@gmail.com ja kajuntune@gmail.com.

Yhteisen ystävän yhteen saattamat

Kati Juntusen ja **Bas Beckin** yhteinen taival olisi voinut alkaa aiemminkin, jos he olisivat totelleet yhteistä ystäväänsä.

”Ystävä puhui kummallekin ainakin puolitoista vuotta, että teidän pitäisi tavata toisenne. Lopulta hän järjesti meidät yhtä aikaa joulumarkkinoille vuonna 2007. Siitä se alkoi”, Kati kertoo.

Kati oli muuttanut Hollantiin vuonna 2006. Hänen työnantajansa on suomalainen yhdistys, joka tekee työtä ulkosuomalaisten parissa.

Moni sanoi Katille jo silloin, että tänne jäät, kun löydät hollantilaisen miehen.

Jostain syystä Hollannissa on valtavasti pariskuntia, joissa mies on hollantilainen ja nainen suomalainen, Kati kertoo. ”Kuulemma 50-luvulla naiset olivat Suomen toiseksi tärkein vientituote Hollantiin puutavaran jälkeen”, hän nauraa.

Mitään suuria kulttuurisokkeja Kati ei ole Hollannissa kokenut.

”Toki uuteen kulttuuriin sopeutuminen, uuden kielen opettelu ja uusien ystävien saaminen vaatii aina työtä.”

Kuopioon ajaessa ensimmäiseen seitsemään kilometriin vastaan ei tullut yhtään autoa.

Hollannissa ensimmäiseksi tulee vastaan seitsemän kilometrin autojono.

Hänen mukaansa hollantilaiset ovat auttavaisia ja ystävällisiä – eikä se ole vain pintaa, vaan todellista.

Perhe on hollantilaisille tärkeä, ja läheisten kanssa vietetään paljon aikaa.

Basin vanhemmista on tullut Katille toinen perhe.

Työtä paiskitaan paljon, mutta harrastuksillekin halutaan aikaa. Katin ja Basin yhteinen ykkösharrastus ovat vakiotanssit.

Suomesta Hollanti eroaa kansainvälisyydellään. Esimerkiksi Katin työkaupungissa Rotterdamissa asuu 196 kansalaisuuden edustajia.

Erot maiden välillä ovat kuitenkin kapenemassa. ”Eurooppa pienenee koko ajan. Kun tulen Suomeen, huomaan, että täällä on nykyään samat kaupat ja samanlainen palvelukulttuuri kuin Hollannissa”, Kati sanoo.

Mutta rauhallisempaa.

Bas kertoo pariskunnan taannoisesta ajomatkasta Kuopion suuntaan. ”Ensimmäiseen seitsemään kilometriin vastaan ei tullut yhtään autoa”, hän hehkuttaa. ”Hollannissa ensimmäiseksi tulee vastaan seitsemän kilometrin autojono.”

SATU LEHTONEN